

เทศน์เช้า วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเกิดเป็นคน เป็นสัตว์ประเสริฐ ในความคิดว่าเป็นสัตว์ประเสริฐ แต่เวลาดูพวก สัตว์ พวกสัตว์มันอยู่ตามธรรมชาติของมัน มันก็ชีวิตหนึ่งนะ แต่เราไปเกิดเป็นคน เราก็ ชีวิตหนึ่ง แต่ชีวิตหนึ่งของเรา เราจะแสวงหาสิ่งที่เป็นคุณงามความดี

แล้วคุณงามความดี เราจะไปหาที่ไหน?

เวลาพระพุทธศาสนาสอน “พุทธศาสนา” ครูบาอาจารย์บอกเลย “ศาสนาเดียวที่เป็น ศาสนาดีจะความจริง นอกนั้นเป็นลัทธิความเชื่อ” ลัทธิความเชื่อเพราะมันถึงที่สุด ไม่ได้ มันไม่เข้าใจกระบวนการความคิดของมัน กระบวนการการเกิดและการตาย เพราะ กระบวนการนั้นมันสิ้นสุดไม่ได้

แต่พระพุทธศาสนา “พุทธะ” พุทธะ คือความรู้สึกรู้จัก คือตัวพาเกิดพาตาย พระพุทธศาสนาสอนเรื่องทาน เรื่องศีล เรื่องภาวนา การทำบุญกุศลขนาดไหนมันเป็น บุญกุศลของเราละ แต่สิ้นสุดกระบวนการของมันคือการภาวนา ถ้าไม่มีการภาวนา เรา ทำบุญกุศลกันเพื่อปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ อันนี้เราถึงที่สุดไม่ได้ เราก็อาศัย บุญกุศลเป็นที่พึ่งอาศัยกันไป แล้วการทำบุญกุศลนี้มันเป็นอำนาจวาสนาเป็นบารมี

เวลามาประพฤติปฏิบัติบางคนประพฤติได้ยาก ปฏิบัติยากรู้ยาก ปฏิบัติยากรู้ง่าย ปฏิบัติง่ายรู้ยาก ปฏิบัติง่ายรู้ง่าย “การประพฤติปฏิบัติ” ในการกระทำนั้นมันเกิดจาก บารมีธรรม บารมีธรรมการสะสมมา.. ไซ้ ทานนะมันสิ้นสุดกระบวนการของความทุกข์ ไม่ได้ แต่เป็นการสร้างเขาวนัปัญญา เขาวปัญญาเกิดจากการภาวนา เขาวปัญญาไม่ใช่เกิด จากการสละทาน

สร้างเขavnปัญญาอย่างไร? สร้างเขavnปัญญา ถ้าเราสละทานของเราจิตใจมันเปิดกว้าง จิตใจมันเสี่ยสละ ความเสี่ยสละมันเปิดกว้าง เปิดกว้างเป็นการรับรู้

การที่สังคมีปัญหากันอยู่ นี้ ก็เพราะไม่ยอมรับความแตกต่าง ไม่ยอมรับฟังฝ่ายตรงข้าม ไม่ยอมรับสิ่งต่างๆ ทิฏฐิมานะว่าตัวเองถูกอยู่คนเดียว นี่ไง สังคมีปัญหาใช้ใหม่ แต่ถ้าเรามีการเสี่ยสละทาน เรามีการเสี่ยสละ เรามีการเปิดกว้าง เรามีการรับรู้ มีการรับฟัง เห็นใหม่ นี่มันเป็นการให้เกิดปัญญา

ปัญญาเกิดจากการภาวนา ปัญญาเกิดจากการทำความสงบของใจ

“ปัญญาเกิด” สิ่งที่ปัญญาจะเกิด เกิดโลกียปัญญา-โลกุตตรปัญญา นี่ในพุทธศาสนาสอนอย่างนั้นไง เรื่องปัญญาๆ สอนเรื่องโลกๆ สอนเรื่องปัญญา เรื่องศีลธรรม จริยธรรม กตัญญูกตเวทีของมันเป็นกรอบ มันเป็นประเพณีวัฒนธรรมยังทำกันได้อยาก

แต่ถ้ามันทำจากหัวใจใช้ใหม่ แต่เราเป็นลูกกตัญญู เราเป็นลูกที่มีคุณธรรม เรายังเราเทิดทูนบูชาของเราเนะ มันออกมาจากหัวใจ มันทำด้วยความขุ่มชื่น มันทำด้วยความพอใจนะ สิ่งนี้มันเกิดมาจากไหน? มันเกิดมาจากบุญวาสนานะ เพราะบุญวาสนามันเปิดกว้างใจ ใจเปิดกว้างจะมีกตัญญูกตเวที มันมีความรู้สึก มันละเอียดใจ

นี่กฎหมายแค่บังคับจากภายนอก ศีลธรรมจริยธรรมนะบังคับจากหัวใจของเรา มันมีความละเอียด การกระทำ ทำคิดทำชั่วมันมีความละเอียดของมัน มันทำคุณงามความดีของมัน มันทำของมัน.. นี่เป็นเรื่องของศีลธรรมจริยธรรมนะ

“ทาน ศีล ภาวนา”

มีการฟังธรรม มีสัจจะฟังธรรม เวลาภาวนาขึ้นมาเนะ “การภาวนา” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสธรรมขึ้นมา ตรัสธรรมขึ้นมาแทบทอดฐานะว่ามันจะสอนได้อย่างไร มันเป็นความลึกซึ้งกับโลกนี้มากนัก ศีลธรรมจริยธรรมเป็นความคิดของโลกๆ เรายังว่าความคิดโลกๆ มันมีความละเอียดอ่อนนัก แต่เวลาจิตมันสงบเข้าไปนะ เวลาทำภาวนาจิตต้องสงบก่อน ถ้าจิตไม่สงบมันจะเป็นโลกียปัญญา คือปัญญาสามัญสำนึก ปัญญาพื้นฐาน แล้วก็เอาปัญญาพื้นฐานตีความธรรมะกัน

ไฟนะ ดูไฟ สมัยโบราณเขาใช้แสงสว่างจากไฟ จากไฟเทียน จากไฟต่างๆ ไฟจุด แต่ในปัจจุบันนี้ไฟเราใช้จากไฟฟ้า เห็นไหม ช่างไฟ ถ้าช่างไฟเขาทำของเขาเป็นนะ เขาจะเดินสายเป็น เขาจะดูแลสายไฟก็เป็น แล้วหมดอายุการใช้งานเขาจะเปลี่ยนของเขา เพราะไฟมันจะลัดวงจรเพราะเราจะไม่เห็นของมัน

แต่ช่างไฟที่ไม่เป็นนะ คุณ ดูเวลาฝนตกน้ำขึ้น เห็นไหม เขาให้ตัดไฟๆ เพราะกระแสไฟมันไปตามน้ำ มันเอาเราตายนะ มันทำให้เราถึงกับตายได้ นี่ไฟเหมือนกัน แต่ไฟคนละอย่าง ช่างไฟฟ้า ช่างไฟก็ต้องเป็น ถ้าช่างไฟเป็นเขาบริหารจัดการของเขาได้

นี่ก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติเหมือนช่างไฟ พลังงานของเรา ตัวจิตของเรา เราไม่เข้าใจของมันนะ เราไม่เข้าใจมันเลย แล้วเวลาไม่เข้าใจมันเลยก็บอกว่าไฟฟ้า มันเหมือนไฟแสงสว่างโดยไฟเทียน โดยไฟฟีน มันความเข้าใจผิดทั้งนั้นนะ มันคนละอย่างกัน แล้วมันให้ผลแตกต่างกัน

คุณ ไฟที่เขาจุดไว้ มันเผาไปเราเห็นมันนะ เราหนีมันได้นะ ไฟฟ้าเราไม่เห็นมันนะ มันลือมา เราไม่เห็นมัน ความคิดเราเห็นมันไหม? นี่แล้วบอกความคิดๆ แล้วตัวจิตเราเห็นมันไหม? เราจะควบคุมมันอย่างไร ถ้าเราควบคุมมันอย่างไร ถ้าคนเป็นเขามีเครื่องมือของเขา ไฟฟ้านะ เวลาเขาจะต่อไฟเขาต้องมีเครื่องมือของเขา เขาจะต่อสายไฟฟ้าของเขา นี่เราคิดของเราเองแล้วเราจะเอามือของเราไปต่อ เราจะไปทำของเราเอง ไปนะไฟจุดตายหมด

นี่ก็เหมือนกัน ในการภาวนาเวลาปัญญาว่าจะเกิดๆ ปัญญาอะไรของมัน? นี่ไง มันไม่เข้าใจ ไม่ใช่กระบวนการของมันเลย

จิต เห็นไหม จิตส่งออกคืออะไร?

บอกจิตส่งออกไม่ได้ๆ จิตมันเป็นวิญญูณขั้นส่งออกไม่ได้ ผลของการส่งออกต่างหากมันถึงเป็นทุกข์.. ไฟฟ้าถ้าเขาเดินสายไฟเสร็จแล้ว เขาไม่จัมพ์ไฟเข้าไป มันไม่มีความหมายอะไรเลย ไม่มีความหมายหรือ ความคิดก็เหมือนกัน ความคิดมันคิดคิดมา

จากไหน คนตายคิดได้ไหม.. คนตายคิดไม่ได้หรอก แล้วความคิดมันมาจากไหน? ความคิดมันมาจากจิต แล้วจิตมันมาจากไหน? แล้วจิตมันเป็นวิญญานชั้น

ชั้นก็...ไม่รู้จัก ความคิดก็...ไม่รู้จัก วิญญานก็...ไม่รู้จัก จิตก็...ไม่รู้จัก พุดออกมาคิดไปหมดเลย

ช่างไฟอย่างนี้จะต่อไฟได้อย่างไร ต่อไฟใช้ไม่ได้หรอก นี่เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติของเราว่าเป็นปัญญาๆ เป็นปัญญาของใคร โลกุตตรปัญญา-โลกียปัญญานี้อยู่ในพระไตรปิฎกนะ แล้วเราประพฤติปฏิบัติกัน เราจะเอาปัญญาของเรา เอาความรู้ความเห็นของเราไปแก้ไขกิเลส มันแก้ไขกิเลสได้อย่างไร มันเป็นของชั่วคราวนะ

เวลาเกิดทุกข์ทรมาน มีความละเอียด มีความเกรงกลัว เราจะมีสติสลัดพักหนึ่ง เราจะมีควบคุมใจได้พักหนึ่ง แล้วมันอยู่ได้ไหม? คนเราคิดดีปรารถนาดีทั้งนั้นนะ แต่เวลาเกิดวิกฤติขึ้นมาในชีวิตทำไมมันทนไม่ไหว ทำไมมันต้องไปกับแรงกระตุ้นของจิต ทำไมแรงกระตุ้นของกิเลส กิเลสมันกระตุ้นไปนะ มันเป็นของชั่วคราวทั้งนั้น พัฒนาการความจริงของมันเป็นอย่างนี้

ดูสิ ฝนตกแดดออกธรรมชาติมันเป็นแบบนี้ ความคิดของคนก็เป็นแบบนี้ เดี่ยวดี เดี่ยวชั่ว เดี่ยวคิดดีคิดชั่วคิดร้าย มันเป็นธรรมชาติของมันอยู่อย่างนั้นนะ สิ่งนี้เป็นธรรมชาติอยู่ของมันอย่างนั้นนะ แล้วเราไปอยู่กับธรรมชาติว่าธรรมชาตินี้เป็นธรรมๆ ธรรมชาติเป็นธรรม.. เกิดมาก็เป็นธรรม การเกิดการตายก็เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ทุกอย่าง เป็นธรรมชาติอันหนึ่งทั้งนั้นนะ

นี่ไง ทำไมมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงท้อใจว่าจะสอนอย่างไร เพราะว่าความที่ว่าเป็นปัญญาๆ ในพระพุทธศาสนาไม่ใช่ปัญญาอย่างนี้ ปัญญาในพระพุทธศาสนา ปัญญารอบรู้ในกองสังขาร ปัญญารอบรู้ในกองความคิด ปัญญา มันไล่ความคิดเข้าไป ไปถึงตัวจิต แล้วมันพลิกแพลงไปทำลายจิต แล้วความคิดมันเกิดจากไหน? ความคิดมันเกิดจากจิต แล้วจิตมันมาจากไหน? จิตมันมาจากไหน? ปฏิสนธิจิต จิตมันมาจากไหน? บุพเพนิวาสานุสติญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อน

อดีตชาติไปมันย้อนไปถึงที่ไหน? มันไปสิ้นสุดกระบวนการของมันที่ไหน? มันมีกระบวนการของมันทั้งนั้นนะ นี่มันเป็นเรื่องสังขาร เป็นเรื่องธรรมดาของมันนะ

นี่ไง “ธรรมะเป็นธรรมดา”

..มันก็เป็นธรรมดาของมันอย่างนั้นนะ แล้วฆ่ากิเลสได้หรือเปล่าละ ฆ่ากิเลสทุกตัวไหม แล้วบอกเป็นการฆ่ากิเลสฯ

เวลาเราบอกทำสมณะกัน เขาว่า “หินทับหญ้าๆ” ..ไอ้หินมันก็ไม่รู้จัก หญ้ามันก็ไม่รู้จัก จิตก็ไม่รู้จักนะ ความคิดก็ไม่รู้จัก

“ความคิดก็ไม่ใช่จิต” นี่ไง ความรู้สึกเป็นรูป จิตเป็นรูป ความคิดเป็นนาม

เพราะมีรูป มันถึงมีนาม.. ไม่มีรูป นามเกิดขึ้นจากอะไร? นามจะเกิดขึ้นมาจากไหน?

ไฟฟ้าไม่มีที่มา ไฟฟ้ามันมาจากไหน สื่อไฟฟ้า สายเดินไว้นะถ้าไม่จัมพ์ไฟ ไฟมันมาจากไหน? แล้วปฏิสนธิจิตใครไปตามรู้ทันมัน เวลามันไปเกิดในเทวดา อินทร์ พรหมมันเกิดอย่างไร? แล้วเวลาเกิดเป็นมนุษย์ เกิดต่างๆ

เขาบอกว่า “จิตมันเป็นนิรันดร์ไม่ได้ ถ้าจิตมันตายตัวมันก็เป็นนิรันดร์”

ถ้าตายตัว มันจะเกิดโศคาบันได้อย่างไร?

ถ้าตายตัว เกิดโศคาบัน สกิทาคามี อนาคามีได้อย่างไร?

ถ้าตายตัว มันเกิดเป็นพระอรหันต์ได้อย่างไร?

เฮ้อ.. ตายตัวนะ กรรมนี่กฎตายตัวนะ กฎตายตัวเรา เราก็ต้องตายตัวไปอย่างนี้ เกิดเป็นคนก็ต้องเกิดเป็นคนตลอดไป มีกรรมก็ต้องมีกรรมตลอดไป แก้วใจอะไรไม่ได้เลย..

ไม่มีหรอก! มันเป็นมรรคญาณ อริยสัจมันเข้าไปเปลี่ยนแปลง มันเข้าไปแก้วใจ มันเข้าไปทำลาย.. แล้วเข้าไปอย่างไร? แล้วเข้าไปทำลายกันที่ไหน? แล้วมันจะไปดับไฟ

ไปดับที่หลอดไฟหรือ จะดับไฟไปดับที่ปลั๊กงานไฟฟ้านั้นหรือ ดับไฟเขาไปดับเครื่อง โน่นนะ ดับไฟเขาไปดับโดยต้นเหตุ ดับที่เครื่องยนต์นั้นนะ เครื่องยนต์ที่มันปั่นไฟ ออกมามันจะไปดับกันที่นั่นนะ แล้วที่นั่นมันอยู่ที่ไหนล่ะ?

แล้วพอที่นั่นขึ้นมา.. บอกว่าจิตมันเป็นนิรันดร์ขึ้นมา เข้าใจว่าจิตเป็นนิรันดร์-จิต ไม่เป็นนิรันดร์ จิตเป็นสันตติ

สันตติแล้วเป็นอย่างไรล่ะ? มันเป็นอย่างไงถึงเป็นสันตติ ..คำพูดอย่างนี้มันเป็น คำพูดบอกว่า คนๆ นี้ไม่เคยรู้เคยเห็นอะไรเลย คนที่เขารู้เคยเห็นไม่กล้าพูดออกมาอย่างนี้ เพราะการพูดอย่างนี้.. เหมือนช่างไฟ ช่างไฟไม่เป็นเลย เวลาบอกว่าเปิดไฟมาเลย เขาจะ ต่อไฟด้วยสายไฟเปลือย เขาจับได้ ทำได้หมด.. มันเป็นไปไม่ได้หรือ มันเป็นไปไม่ได้ หรือ

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ คนที่เป็นนะ เขาจะมีศัทธา มีสวิตซ์ของเขา เขาจะต่อ เขาจะไปกดไปดับที่นั่น

นี่ก็เหมือนกัน จิตมันสงบเข้ามาได้อย่างไร ปัญญาจะเกิดขึ้นอย่างไร เพราะปัญญา เกิดขึ้น คนที่ภาวนาเป็นมันจะรู้จักโลกียปัญญา ปัญญาที่เราใช้กันอยู่ แล้วโลกุตระปัญญา ที่มันฆ่ากิเลส มันแตกต่างกันอย่างไร ถ้ามันแตกต่างกัน คำว่าแตกต่างกันนะ นี่ช่างไฟจะรู้ว่า ความแตกต่างเป็นอย่างไร

แล้วพอความแตกต่างของครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรา เวลาแก้ไขลูกศิษย์ “แก้จิตนี้มันของยากนะ หมู่คณะภาวนามา ผู้เฒ่าจะแก้วะ ผู้เฒ่าตายไป แล้วหาคนแก้ไม่ได้นะ”

คนแก้มันต้องคนเป็นนะ! แล้วคนไม่เป็นเอาอะไรไปแก้ ก็คนไม่เป็นกับคนไม่ เป็นก็คุยกันไป นี่ไง “เป็นธรรมดาๆ” ..ก็ธรรมดาๆ คุยกันไปก็โลกๆ ทั้งนั้นนะ มันเป็น ความสามัญสำนึกทั้งนั้นนะ มันเป็นปัญญาตรรกะแล้วก็ว่ากันไป แต่ถ้ามันเป็นความจริง นะ มันแยกได้ มันแยกว่าอะไรเป็นโลกียะ อะไรเป็นโลกุตระ คำพูดนี้มันฟ้องหมด คำพูดของคนไม่เคยไปเห็นนะ

คุณติ คุณอึ้งอ่ามันอยู่ในกะลา เราก็เห็นแต่กะลาไง กะลามันครอบไว้ เอ้า.. ก็ กะลาๆๆ มึงเปิดมาสิ มันมีอึ้งอยู่ในนั้นนะมึง มึงเปิดความคิดมาสิ มีจิตนะเว้ย! จิตมันอยู่ ไหน?

แล้วบอกว่าจิตมันเป็นนิรันดร์ แล้วถ้าเป็นนิรันดร์ เป็นนิรันดร์ ..เขาบูชากันใจ ต้องเป็นอย่างนั้นๆ..

ไม่ใช่หรอก มันเป็นบารมี มันเป็นบารมีของคน บารมีของคนถ้ามันสงบเข้ามา มันไปรู้ไปเห็นของมันนะ พอไปรู้ไปเห็น ความรู้ความเห็นโดยอริยสัจ สัจจะความจริง เป็นสัจธรรม

ถ้าเป็นสัจธรรมนะ มันสะท้อนถึงหัวใจ เพราะไดโนเสาร์ อวิชา ตัวพญามาร มันเป็นปู่ ครูบาอาจารย์ พระกรรมฐานจะบอกเลย “ปู่ของมาร พ่อแม่มาร ลูกหลานมาร ลูกมาร หลานมาร” ทำไมมันมีปู่ มีย่า มีตา มียายล่ะ? ทำไมกิเลสมีหยาบมีละเอียดล่ะ? ทำไม.. โสคาบันมันฆ่ากันอย่างไรล่ะ? แล้วเราไปถึงพญามาร ใ้ปู่ของมารนะ

คุณพระพุทธเจ้าเขาจะเขี่ยมารสิ “เรือนยอด ๓ หลัง” เรือนยอดไง เรือนยอดของโลกะ โทสะ โมหะ ความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นเรือน ๓ หลัง เรือนยอดของมัน ยอด มาประสานกันมาเป็นอวิชา เป็นพ่อแม่ของมาร พ่อมาร เห็นไหม

แล้วบอกว่า “จิตมันไม่มี..”

ถ้าคนเห็นจริงรู้จริง พุคอย่างนี้ไม่ได้หรอก! พุคอย่างนี้ไม่ได้! นี่คนรู้จริงมันมี เห็นไหม มันมีพญามาร มีแม่ทัพ แม่ทัพคือความโลภ ความโกรธ ความหลง มันมีเสนา อำมาตย์ของมัน

นี่มาบอกอย่างนี้ว่า “เป็นบุคคลาธิษฐาน เป็นนิทาน..”

เป็นนิทาน มึงเคยเห็นไหมล่ะ? ถ้าเป็นนิทานมึงจะรู้ มึงจะฆ่าลูก ฆ่าหลาน ฆ่าพ่อ มึงจะฆ่าอย่างไร แล้วจะไปเจอตัวอย่างไร? ใ้ันี่ตัวก็ไม่เคยเจอ ถ้าเจอตัว เพราะอะไร เพราะหลานมารกับปู่มารมันคนละคนใช่ไหม พ่อของมารกับปู่ของมารมันคนละคน

ไหม? กิเลสมันคนละตัวไง กิเลสของโศดาบัน กิเลสของสภิกาคามี กิเลสของอนาคามี กิเลสของพระอรหันต์มันคนละกิเลสทั้งนั้นนะ กิเลสอันเดียวกันมันเป็นสายสืบตอมา แต่กิเลสมันคนละกิเลส

ถ้าอย่างนั้น เวลามรรค ๔ ผล ๔ มันถึงว่ามหาสติ-มหาปัญญา สติปัญญาอัตโนมัติ ทำไมปัญญามันมีคนละขั้นตอคน ปัญญามันหยาบละเอียดต่างกันอย่างไร นี่พลังงาน สายไฟมันมาอย่างนั้น ถึงบอกว่า นี่พูดถึงปัญญาของโลกนะ ถึงบอกว่าเป็นอำนาจวาสนา นะ

เวลาทำบุญกุศลกัน เราก็เพื่อบุญกุศล เพื่อความสุขสงบร่มเย็นในชีวิต แต่เวลา ประพฤติปฏิบัติมันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เวลาประพฤติปฏิบัติกันนะ คนจน คนทุกข์จน เชื้อใจจนนะ เวลามาปฏิบัติกันมีค่าเท่ากันหมดเลย ต้องลงไปทางจงกรม ต้องนั่งสมาธิ ภาวนา

ไม่ใช่คนที่มั่งมีศรีสุขมานะ เอ้า.. ไม่ต้องทำอะไรเลย จะเป็นพระอรหันต์ ไอ้คน ทุกข์คนจนมา เอ็งต้องมาเดินจงกรม

ไม่ใช่! จะมั่งมีศรีสุข จะทุกข์จนเชื้อใจ เหมือนกัน มีค่าเท่ากัน มีค่าเท่ากันเพราะ เกิดมาเป็นมนุษย์เหมือนกัน มีหัวใจกับร่างกายเหมือนกัน มีกิเลสในหัวใจเหมือนกัน ต้อง ปฏิบัติ! นี่ใจ “สันติภูฏิกโก” รู้จำเพาะในหัวใจของผู้ประพฤติปฏิบัติ นั้น

นี่เวลาทำไปแล้วมันต้องเป็นอย่างนี้ แล้วเป็นอย่างนี้แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติไป ครูบาอาจารย์จะคอยแก้ไปๆ มันไม่มีใครปฏิบัติแล้วไม่มีอุปสรรคหรือ อองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างปรารถนามีอำนาจวาสนาที่สุด ปฏิบัติอยู่ ๖ ปี อองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์นะ พุทธวิสัยนะ เป็นผู้มียปัญญามหาศาล เวลาปฏิบัติ มายังต้องต่อสู้นานนั้น

ไอ้อย่างเรานี้นะ พวกสาวก-สาวกะ สาวกไง สาวกก็ได้ยินได้ฟัง ถ้าไม่ได้ยินได้ ฟังก็เป็นเพลงตอโนง เป็นเหยื่อของปลา เวลามาฟัง สนใจขึ้นมา บอกว่า “ปฏิบัติลัดสั้น รุ้ง่าย..”

พระพุทธเจ้ายังทำไม่ได้เลย พระพุทธเจ้ายังไม่มีโอกาสเลย.. แล้วใครมันจะมีโอกาส? นี่ว่ากันไป นี่ปัญญาทางโลก แล้วมันก็เป็นเหยื่อ แล้วก็เชื่อกันไป

เราต้องมีสติปัญญานะ “สติ” แล้วยับยั้งไว้.. มันเป็นจริงอย่างนั้นไหม? มันเป็นจริงได้ไหม? ถ้ามันเป็นจริงไม่ได้ เราต้องการความจริงไหม? ชีวิตของเราต้องการความจริงหรือชีวิตของเราต้องการความจอมปลอม เกิดมานี้ก็ปลอมแล้ว จริงตามสมมุติเกิดมาชีวิตก็ปลอมอยู่แล้ว เพราะมันต้องตายไป แต่หัวใจไม่ปลอม หัวใจเป็นของจริงอันหนึ่ง เพราะมันไม่เคยตาย ถ้ามันตายจากเรานะ มันจะไปเกิดต่อไปข้างหน้า

ถ้ามันเกิดไม่ได้ ทำไมวิชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า บุญเพนิวาसानุสตีญาณ อดีตชาติที่เกิดมา ปัจจุบันคือเจ้าชายสิทธัตถะ อนาคตถ้าไม่ได้เป็นพระอรหันต์มันจะต้องไปเกิดข้างหน้า นี่เป็นวิชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครปฏิเสธว่ามีหรือไม่มี มันเป็นความปฏิเสธจากกิเลสตัดหาความทะยานอยาก .. ความจริงคือความจริง! แล้วใครเข้าไปเจอความจริงอันนี้ เป็นความจริงอันเดียวกันกับ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่รู้จริงแล้ว แล้วเราเข้าไปเห็นความจริงอันนี้มันจะต่างกันตรงไหน

อริยสังขมอันเดียว! ไม่มีสอง! มีอันเดียว!

แล้วเราเป็นเจ้าของศาสนา เป็นอุบาสก - อุบาสิกา แล้วศาสนาพระพุทธเจ้าฝากไว้กับเราอยู่แล้ว เราจะรู้คั่นไหม?

เวลาพูดเรื่องทานนะ เรื่องบุญกุศล เราก็จะพูดอย่างนั้น แล้วคนก็เบื่อ อะไรก็นิพพานๆ คำว่า “นิพพาน-ไม่นิพพาน” มันเป็นเป้าหมายของศาสนาใด ในศาสนามันก็มีมรรคผล มีเหตุมีผลมหาศาล เรื่องของทานก็เรื่องของการให้ เรื่องของศีล เรื่องของการภาวนาก็เรื่องของการภาวนา การภาวนาแล้วยังมีหลากหลายแตกต่างไปอีกมหาศาลเลย นี่ศาสนามันลึกซึ้งละเอียดอ่อนมาก ฉะนั้นเวลาพูดถึงให้มันมีค่าไป

เวลาเงินทองเราอยากมีเงินทองกองใหญ่ๆ เวลาพูดถึงธรรมะนะ พอพูดธรรมะจะบอกเอาเงินทองน้อยๆ ใจ ศีลเอาศีล ๕ ศีล ๒๒๗ ไม่เอาใจ เวลาเงินทองจะเอาทองคำ

กองใหญ่ๆ เวลาธรรมะก็เหมือนกัน เวลาธรรมะที่ปฏิบัติพอบอกนิพพานมันก็เหมือนสุด
เอื้อม มันก็เงินเหมือนกันนะ เงินบาทหนึ่งเราก็มีบาทหนึ่ง เงินร้อยล้านมันก็เงินจากบาท
นั้นนะ มันมีมากมีน้อยเราก็ทำของเรา เพราะหัวใจมีคุณค่าตรงนี้ เราสะสมตรงนี้เพื่อ
ประโยชน์กับเรา เรานั่นต่อศาสนา ศาสนามีคุณค่าอย่างนี้ เราจะพูดแบบว่าไม่ให้มีคุณค่า
เลยไม่ได้ เอวัง